

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK

OKMÁNYTÁRAK

Egyháztörténeti Források 3.

**Az 1931. és 1942. évi
egri egyházmegyei zsinatok**

Összeállította, a bevezető tanulmányt írta és a forrásokat jegyzetelte

Tengely Adrienn

MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Történettudományi Intézet

Budapest, 2016

A kutatást és a kötet kiadását
az OTKA NK 83799 számú programja támogatta

OTKA

© MTA BTK, 2016

Sorozatszerkesztő
BALOGH MARGIT

Lektor
SOÓS ISTVÁN

A ...-.. oldalak latin szövegeit fordította
KALOTAI NOÉMI

ISBN 978-963-416-024-3
ISSN 2416-0873

Kiadja az MTA BTK
Történettudományi Intézet
Felelős kiadó: Fodor Pál
Nyomdai előkészítés:
MTA BTK TTI
tudományos információs témacsoport
Vezető: Kovács Éva
Tördelés: Hudecz Andrea, Palovicsné Tihanyi Éva
Olvasószerkesztő: Nagy Zsejke
Borító: Böhm Gergely
Nyomdai munka:
Felelős vezető:

Édesanyámnak

TARTALOM

Előszó (Dr. Ternyák Csaba)	11
A kötet forráskiadási és szerkesztési szempontjai (Tengely Adrienn)	13
Az 1931. és 1942. évi egri egyházmegyei zsinatok és előzményeik.....	15

DOKUMENTUMOK

I. Források az elmaradt 1848. évi egri egyházmegyei zsinat történetéhez

1. Az Egri esperesi kerület kérelme egyházmegyei zsinat tartása iránt	65
2. A Kisvárdai esperesi kerület kérelme egyházmegyei zsinat tartása iránt	67
3. Az 1848. évi egyházmegyei zsinat meghirdetése	69
4. A Felső-patai esperesi kerület gyűlésének jegyzőkönyve	75
5. A Nyíregyházi esperesi kerület gyűlésének jegyzőkönyve	79
6. A Jászberényi esperesi kerület gyűlésének jegyzőkönyve	92
7. Az Apátfalvi esperesi kerület gyűlésének jegyzőkönyve	100
8. A Mezőkövesdi esperesi kerület gyűlésének jegyzőkönyve	109
9. A Felső-hevesi esperesi kerület gyűlésének jegyzőkönyve	114

II. Források az 1931. évi egri egyházmegyei zsinat történetéhez

1. Baráczius József prépost levele Szmrecsányi Lajos érsekhez az 1931. évi zsinat előkészítő munkálatairól	119
2. Szmrecsányi Lajos érsek levele Dukay Pál prelátus-kanonokhoz az 1931. évi zsinat előkészítő munkálatairól	120
3. Az 1931. évi zsinat meghirdetése	121
4. Tájékoztató az egyházmegyei zsinatról	125
5. Az 1931. évi zsinat szabályzattervezetének közzététele és a zsinati tisztségek betöltése	129
6. Eugenio Pacelli bíboros-államtitkár levele Szmrecsányi Lajos egri érsekhez ..	131
7. Az 1931. évi zsinat előkészítő munkálatai.....	133
8. Az 1931. évi egyházmegyei zsinaton részt vevők névsora	136
9. Az 1931. évi zsinat nyitóülésének jegyzőkönyve	137
10. Az 1931. évi zsinat második ülésének jegyzőkönyve	148
11. Az 1931. évi zsinat záróülésének jegyzőkönyve	153
12. A zsinati résztvevők ellátása	166

13. Az 1931. évi egyházmegyei zsinat határozatainak közzététele	170
14. A szentmise utáni imádság és az egri zsinat	172

III. Az 1931. évi egri egyházmegyei zsinat határozatai és törvényei

I. fejezet. A papságról általában.	177
II. fejezet. [Az egyházmegye kormányzata]	183
III. fejezet. Hivatalos ügykezelés.	205
IV. fejezet. Egyházközségi igazgatás.	213
V. fejezet. Egyházi vagyonkezelés.	214
VI. fejezet. A papság társadalmi tevékenysége	222
VII. fejezet. A hívek az istentiszteleten	225
VIII. fejezet. A missziók	228
IX. fejezet. A szertartáskönyv	229
X. fejezet. A temetésről.	230
XI. fejezet. A temető	232
XII. fejezet. A szentségek	233
XIII. fejezet. A kántor.	249
XIV. fejezet. A harangozó.	251
XV. fejezet. Műemlékek fenntartása, új építkezések és beszerzések	253
XVI. fejezet. A stóladíjakról.	254
XVII. fejezet. Kegyuraság	255
XVIII. fejezet. Az egyházközségek számviteli ügyrendje	257
XIX. fejezet. Az elhunyt papok hagyatéka.	265
XX. fejezet. A papi nyugdíjügy	268
XXI. fejezet. Iskolaügy	271

IV. Források az 1942. évi egri egyházmegyei zsinat történetéhez

1. Az 1941. évi egyházmegyei zsinat meghirdetése	279
2. Az 1941-re tervezett egyházmegyei zsinattal kapcsolatos előkészítő intézkedések	281
3. Az 1941-re tervezett egyházmegyei zsinat elhalasztása	283
4. Az 1942. évi zsinat módosított időpontjának meghirdetése	284
5. Vízy Miklós helyettes érseki irodaigazgató emlékeztetője az 1941-re tervezett zsinat előkészítő munkálatairól	285
6. A káptalani bizottság által kért módosítások, 1941.	286
7. Az esperesi kerületek javaslatai, 1941	290
8. Az 1942. évi zsinat előkészítő munkálatai	311
9. Az 1942. évi zsinati résztvevők névsora	313

TARTALOM

10. Az 1942. évi zsinat nyitóülésének jegyzőkönyve	316
11. Az 1942. évi zsinat záróülésének jegyzőkönyve	325
12. Az 1942. évi egyházmegyei zsinat határozatainak közzététele és életbeléptetése	328

V. Az 1942. évi egri egyházmegyei zsinat határozatai és törvényei

I. RÉSZ	329
I. fejezet. A papságról általában	329
II. fejezet. [Az egyházmegye kormányzata]	336
III. fejezet. A kántor	354
IV. fejezet. A harangozó	356
II. RÉSZ	358
I. fejezet. A szertartáskönyv	358
II. fejezet. A szentségek	359
III. fejezet. A temetésről	377
IV. fejezet. A temető	378
V. fejezet. Az istentiszteletekről	379
VI. fejezet. A népmissziók	382
VII. fejezet. A papság társadalmi tevékenysége	383
VIII. fejezet. A stóladíjakról	385
III. RÉSZ	386
I. fejezet. Hivatalos ügykezelés	386
II. fejezet. Egyházközségi igazgatás	394
III. fejezet. Egyházi vagyonkezelés	395
IV. fejezet. Az egyházközségek vagyonkezelési és számviteli rendje	400
V. fejezet. Kegyuraság	411
VI. fejezet. Műemlékek fenntartása, új építkezések és beszerzések	413
VII. fejezet. A papi nyugdíjügy	414
VIII. fejezet. Az elhunyt papok hagyatéka	417
IX. fejezet. Iskolaügy	420
X. fejezet. Az iskolán kívüli nevelés	428

VI. Források az 1996. évi egri egyházmegyei zsinat történetéhez

1. Angelo Acerbi pápai nuncius beszéde a zsinat záró szentmiséjén	429
2. Seregély István érsek beszéde az egyházmegyei zsinat befejezésén	432
3. Az 1996. évi egyházmegyei zsinat határozatainak közzététele és életbeléptetése	434

Summary	435
Zusammenfassung	437

FÜGGELÉK

Képek	443
Szakirodalom	447
Fogalomtár	452
A forrásokhoz tartozó kánonok gyűjteménye	463
Rövidítésjegyzék	489
Személynévmutató	493
Földrajzinév-mutató	506
Tárgymutató	510